

KOMISJONI MÄÄRUS (EÜ) nr 722/2007,**25. juuni 2007,****millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 999/2001 (millega sätestatakse teatavate transmissiivsete spongioosete entsefalopaatiate vältimise, kontrolli ja likvideerimise eeskirjad) II, V, VI, VIII, IX ja XI lisa****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta määrust (EÜ) nr 999/2001, millega sätestatakse teatavate transmissiivsete spongioosete entsefalopaatiate vältimise, kontrolli ja likvideerimise eeskirjad, ⁽¹⁾ eriti selle artiklit 23,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruses (EÜ) nr 999/2001 on sätestatud loomadel esinevate transmissiivsete spongioosete entsefalopaatiate (TSE) vältimise, kontrolli ja likvideerimise eeskirjad. Neid eeskirju kohaldatakse elusloomade ja loomsete saaduste tootmise ja turustamise ning teatavatel juhtudel ka nende ekspordi suhtes.
- (2) Määruse (EÜ) nr 999/2001 artiklis 5 on sätestatud, et liikmesriikide või kolmandate riikide või nende piirkondade (edaspidi „riigid või piirkonnad“) veiste spongioosse entsefalopaatia staatus tuleb määratleda nende liigitamisega ühte kolmest kategooriast. Eeskirjad riikide või piirkondade BSE staatuse määramiseks on sätestatud kõnealuse määruse II lisas. Määruse artiklis 5 on ette nähtud, et riigile määratud ühenduse kategooria tuleb uuesti läbi vaadata pärast seda, kui Maailma Loomatervishoiu Organisatsioon (OIE) on kehtestanud riikide kategooriatesse liigitamise korra.
- (3) Määruse (EÜ) nr 999/2001 V lisas on kehtestatud määratletud riskiteguriga materjalide kogumise ja hävitamise eeskirjad ning IX lisas eeskirjad elusloomade, embrüote, munarakkude ja loomsete saaduste impordiks ühendusse.
- (4) Maailma Loomatervishoiu Organisatsiooni 2005. aasta mais toimunud üldistungil võeti vastu uus, lihtsustatud kord riikide liigitamiseks kolme kategooriasse vastavalt BSE riskile.
- (5) Määrust (EÜ) nr 999/2001 muudeti määrusega (EÜ) nr 1923/2006, et kategooriatesse liigitamise uus lihtsustatud süsteem ühenduse õigusesse üle võtta. Nimetatud muudatusest lähtudes tuleb määruse (EÜ) nr 999/2001 II, V ja IX lisa muuta, et võtta arvesse kategooriatesse liigitamise uut süsteemi.
- (6) Kui otsust riikide liigitamise kohta vastavalt määruse (EÜ) nr 999/2001 artikli 5 lõikele 2 või 4 tehtud ei ole, ei saa artikli 9 ja VI lisa sätteid kohaldada. Võttes arvesse asjaolu, et kategooriatesse liigitamise uut süsteemi hakatakse kohaldama alates 1. juulist 2007, ning selleks, et viia nimetatud lisa vastavusse teaduslikel tõenditel põhinevate üleminekumeetmete raames kohaldatavate eeskirjadega ja artiklites tehtud parandustega, tuleks VI lisa muuta.
- (7) Määruse (EÜ) nr 999/2001 VIII lisas on sätestatud elusloomade, nende sperma, embrüote, munarakkude ning loomsete saaduste turuleviimise ja ekspordi tingimused. Kõnealuse lisa C peatükis on sätestatud teatavate loomsete saaduste puhul ühendusesiseses kaubanduses kohaldatavad tingimused. Nimetatud tingimusi tuleks muuta, et võtta arvesse kategooriatesse liigitamise uut süsteemi.
- (8) Määruse (EÜ) nr 999/2001 XI lisa D jao punktis 5 on sätestatud Ühendkuningriigi territooriumil enne 1. augustit 1996 sündinud või kasvatatud veiste ühendusesiseses kaubandusega seotud meetmed ning hirvlastelt pärinevate lihatoodete ühendusse impordiga seotud meetmed. Inimeste ja loomade tervise kaitse huvides tuleb neid meetmeid kohaldada ka pärast 1. juulit 2007.
- (9) Selguse ja järjepidevuse huvides tuleks meetmed, mis on seotud Ühendkuningriigi territooriumil enne 1. augustit 1996 sündinud või kasvatatud veiste ühendusesiseses kaubandusega ja ekspordiga kolmandatesse riikidesse, sätestada VIII lisas ning hirvlastelt pärinevate lihatoodete impordiga seotud meetmed IX lisas.

⁽¹⁾ EÜT L 147, 31.5.2001, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1923/2006 (ELT L 404, 30.12.2006, lk 1).

- (10) Määruse (EÜ) nr 999/2001 XI lisa loetletud määratletud riskiteguriga materjali käsitlevate üleminekumeetmete kohaldamine tuleks igas riigis ja piirkonnas lõpetada kohe pärast vastava riigi või piirkonna liigitamise otsuse vastuvõtmist. Seetõttu tuleks XI lisa tunnistada kehtetuks.
- (11) Seetõttu tuleks määrust (EÜ) nr 999/2001 vastavalt muuta.
- (12) Käesolevas määruses sätestatud meetmed on kooskõlas toiduahela ja loomatervishoiu alalise komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 999/2001 II, V, VI, VIII, IX ja XI lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 25. juuni 2007

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Markos KYPRIANOU

LISA

Määruse (EÜ) nr 999/2001 II, V, VI, VIII, IX ja XI lisa muudetakse järgmiselt.

1) Määruse (EÜ) nr 999/2001 II lisa asendatakse järgmisega:

„II LISA

BSE STAATUSE MÄÄRAMINE

A PEATÜKK

Kriteeriumid

Liikmesriikide või kolmandate riikide või nende piirkondade (edaspidi „riigid või piirkonnad“) BSE staatus määratakse kindlaks punktides a–e esitatud kriteeriumide alusel.

Riigis või piirkonnas:

- a) vastavalt B peatüki sätetele tehakse riskianalüüs, milles määratakse kindlaks kõik võimalikud BSE esinemise tegurid ja nende ajaline perspektiiv antud riigis või piirkonnas;
- b) luuakse BSE pideva järelevalve ja seire süsteem, eriti B peatükis kirjeldatud ohtude osas, mille puhul järgitakse D peatükis kehtestatud järelevalve miinimumnõudeid;
- c) veterinaararstide, põllumajandustootjate ning töötajate jaoks, kes tegelevad veiste veo, turustamise ja tapmisega, on loodud käesoleval ajal rakendatav teadlikustamisprogramm, et julgustada teatama kõigist juhtudest, mille puhul käesoleva lisa D peatükis määratletud siht-alampopulatsioonides esineb BSE-le vastavate kliiniliste tunnustega loomi;
- d) jääb kehtima kohustus kõigist BSE kliiniliste tunnustega veistest teatada ja neid uurida;
- e) punktis b osutatud järelevalve- ja seiresüsteemi raames võetud peaaegu või muude kudede proove uuritakse heakskiidetud laboris.

B PEATÜKK

Riskianalüüs**1. Riskianalüüsi struktuur**

Riskianalüüs hõlmab ohtude hindamist ja kokkupuute hindamist.

2. Ohtude hindamine (sissetoodud nakkuse võimalus)

- 2.1. Ohtude hindamisel hinnatakse selle tõenäosust, kas BSE tekitaja on riiki või piirkonda sisse toodud võimaliku BSE tekitajaga saastunud kaupade vahendusel või on see vastavas riigis või piirkonnas juba varem olemas.

Arvesse võetakse järgmisi ohutegureid:

- a) BSE tekitaja olemasolu või puudumine riigis või piirkonnas ning tekitaja olemasolu korral selle levimus lähtudes järelevalvetegevuse tulemusest;
- b) algupärase BSEga mäletsejalistelt saadud liha-kondijahu või kõrned;
- c) imporditud liha-kondijahu või kõrned;
- d) imporditud veised, lambad ja kitsed;
- e) imporditud sööt ja selle koostisosad;

- f) mäletsejalistelt pärit ja inimtoiduks kasutatavad imporditud tooted, mis võivad sisaldada V lisa punktis 1 loetletud kudesid ning mida on võib-olla söödud veistele;
- g) mäletsejalistelt saadud imporditud tooted *in vivo* kasutamiseks veistele.
- 2.2. Ohtude hindamisel tuleb arvesse võtta punktis 2.1 loetletud ohuteguritega seotud spetsiaalseid tauditõrjepro-gramme, järelevalvet ja muid epidemioloogilisi uuringuid (eriti veiste BSE-alast järelevalvet).
3. **Kokkupuute hindamine**
- Kokkupuute hindamisel vaadatakse, kui tõenäoline on veiste kokkupuutumine BSE tekitajaga, sealjuures võetakse arvesse järgmist:
- a) BSE tekitaja ringlus ja amplifikatsioon veistele söödava liha-kondijahu või mäletsejalistelt pärit kõrnete või BSE tekitajaga saastunud muu sööda või selle koostisainete kaudu;
- b) mäletsejaliste rümpade (sealhulgas teadmata põhjusel surnud kariloomade) kasutamine, kõrvalsaadused ja tapajäätmed, jäätmetöötlusprotsesside parameetrid ja loomasööda tootmise meetodid;
- c) mäletsejalistelt saadud liha-kondijahu ja kõrnete söötmine või mittesöötmine mäletsejalistele, kaasa arvatud loomasööda ristsaastumise vältimise meetmed;
- d) seni veiste suhtes kohaldatud BSE-alase järelevalve tase ja järelevalve tulemused.

C PEATÜKK

Kategooriate määramine

I. VÄHEOLULISE BSE-RISKIGA RIIK VÕI PIIRKOND

Riik või piirkond:

- 1) kus vastavalt B peatükis sätestatule on tehtud riskianalüüs, millega tehakse kindlaks varasemad ja olemasolevad riskitegurid;
  - 2) kes on tõendanud, et vastava allpool esitatud ajavahemiku jooksul on iga kindlakstehtud ohu kontrollimiseks võetud asjakohased meetmed;
  - 3) kes on tõendanud, et rakendatakse B-tüüpi järelevalvet vastavalt peatükile D ning on täidetud punktide sihtarv vastavalt tabelile 2, ning
- 4) ning mis on:
- a) kas olukorras, kui:
    - i) riigis või piirkonnas ei ole esinenud ühtegi BSE juhtu või BSE juhtumi põhjuseks on import ja nakatunud loomad on täielikult hävitatud;
    - ii) selle lisa A peatüki punktide c, d ja e kriteeriume on järgitud vähemalt seitse aastat ning
    - iii) vajaliku kontrolli- ja uurimistaseme abil on tõendatud, et mäletsejalistele ei ole vähemalt kaheksa aastat söödud mäletsejalistest saadud liha-kondijahu ega kõrneid;

b) või olukorras, kui:

- i) riigis või piirkonnas on esinenud üks või rohkem algupärast BSE juhtumit, kuid kõik algupärased BSE juhtumid esinesid rohkem kui 11 aastat tagasi;
- ii) A peatüki punktide c, d ja e kriteeriume on järgitud vähemalt seitse aastat;
- iii) vajaliku kontrolli- ja uurimistaseme abil on tõendatud, et mäletsejalistele ei ole vähemalt kaheksa aastat söödud mäletsejalistest saadud liha-kondijahu ega kõrmeid;
- iv) antud riigi või piirkonna allpool loetletud elusloomad on pidevalt identifitseeritavad, nende liikumine on kontrollitud ning tapmise või surma korral hävitatakse täielikult:
  - kõik BSEsse nakatunud loomad;
  - kõik veised, kes on esimese eluaasta jooksul kasvanud koos BSEsse nakatunud loomaga ning kes on selle perioodi vältel saanud sama saastunud sööta, või
  - kui teises taandes osutatud uuringute tulemused ei ole lõplikud, kõik veised, kes on sündinud BSEsse nakatunud loomaga samas karjas 12 kuu jooksul pärast kõnealuse looma sündi.

II. KONTROLLITUD BSE RISKIGA RIIK VÕI PIIRKOND

Riik või piirkond,

- 1) kus vastavalt B peatükis osutatud teabe põhjal on läbi viidud riskianalüüs, millega tehakse kindlaks minevikus esinenud ja olemasolevad riskitegurid;
- 2) kes on tõendanud, et iga kindlakstehtud ohu kontrollimiseks on võetud asjakohased meetmed, kuid nimetatud meetmeid pole võetud asjakohase ajavahemiku jooksul;
- 3) kes on tõendanud, et rakendatakse A-tüüpi järelevalvet vastavalt peatükile D ning on täidetud punktide sihtarv vastavalt tabelile 2. A-tüüpi järelevalve võib asendada B-tüüpi järelevalvega, kui vastav punktide sihtarv on täidetud, ning
- 4) ning mis on:

a) kas olukorras, kui:

- i) riigis või piirkonnas ei ole esinenud ühtegi BSE juhtumit või BSE juhtumi põhjuseks on import ja nakatunud loomad on täielikult hävitatud, A peatüki punktide c, d ja e kriteeriume on järgitud ning vajaliku kontrolli- ja uurimistaseme abil saab tõendada, et mäletsejalistele ei ole söödud mäletsejalistest saadud liha-kondijahu ega kõrmeid;
- ii) A peatüki punktide c, d ja e kriteeriume on järgitud vähem kui 7 aastat ja/või
- iii) ei ole võimalik tõendada, et kontrollimeetmed mäletsejalistest saadud liha-kondijahu või kõrnete söötmise üle mäletsejalistele oleksid kehtinud kaheksa aastat;

b) või olukorras, kui:

- i) riigis või piirkonnas on esinenud algupärane BSE juhtum, A peatüki punktide c, d ja e kriteeriume on järgitud ning vajaliku kontrolli- ja uurimistaseme abil saab tõendada, et mäletsejalistele ei ole söödud mäletsejalistest saadud liha-kondijahu ega kõrmeid;

- ii) A peatüki punktide c–e kriteeriume on järgitud vähem kui seitse aastat ja/või
- iii) ei ole võimalik tõendada, et kontrollimeetmed mäletsejalistest saadud liha-kondijahu või kõrnete sööt-mise üle mäletsejalistele oleksid kehtinud vähemalt kaheksa aastat;
- iv) antud riigi või piirkonna allpool loetletud elusloomad on pidevalt identifitseeritavad, nende liikumine on kontrollitud ning tapmise või surma korral hävitatakse täielikult, ning
  - kõik BSEsse nakatunud loomad ning
  - kõik veised, kes on esimese eluaasta jooksul kasvanud koos BSEsse nakatunud loomaga ning kes on selle perioodi vältel saanud sama saastunud sööta, või
  - kui teises taandes osutatud uuringute tulemused ei ole lõplikud, kõik veised, kes on sündinud BSEsse nakatunud loomaga samas karjas 12 kuu jooksul pärast kõnealuse looma sündi.

III. MÄÄRATLEMATA BSE RISKIGA RIIK VÕI PIIRKOND

Riik või piirkond, mille BSE staatust pole kindlaks määratud või kes ei täida tingimusi, mis on vajalikud riigi või piirkonna liigitamiseks mõnda teise kategooriasse.

D PEATÜKK

Järelevalve miinimumnõuded

1. Järelevalve tüübid

Käesolevas lisas kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) A-tüüpi järelevalve

A-tüüpi järelevalve kohaldamine võimaldab tuvastada BSE, mille korral kontroll-levimus⁽¹⁾ on vähemalt üks juhtum 100 000 täiskasvanud veise kohta kõnealuses riigis või piirkonnas, kusjuures usaldusnivoo on 95 %.

b) B-tüüpi järelevalve

B-tüüpi järelevalve kohaldamine võimaldab tuvastada BSE, mille korral fikseeritud levimus on vähemalt üks juhtum 50 000 täiskasvanud veise kohta kõnealuses riigis või piirkonnas, kusjuures usaldusnivoo on 95 %.

B-tüüpi järelevalvet võivad riskianalüüsi järelduste kinnitamiseks teostada ebaolulise BSE riski staatusega riigid ja piirkonnad, näiteks tõendades kindlakstehtud ohutegurite vähendamise meetmete tõhusust järelevalve kaudu, mis on suunatud tõenäosuse suurendamisele, et nende meetmete ebaõnnestumine tuvastatakse.

B-tüüpi järelevalvet võivad pärast A-tüüpi järelevalve abil vastavate punktide sihtarvu saavutamist teostada ka kontrollitud BSE riski staatusega riigid ja piirkonnad, et säilitada usaldust A-tüüpi järelevalve kaudu saadud teadmiste suhtes.

Käesolevas lisas määratakse järelevalve eesmärgil kindlaks järgmised neli veiste alampopulatsiooni:

- a) BSE-le vastavate käitumuslike või kliiniliste tunnustega üle 30 kuu vanused veised (kliiniliste tunnuste kahtlus);

⁽¹⁾ Kontroll-levimust kasutatakse selleks, et määrata kindlaks kontrollvaatluse ulatus, mida väljendatakse punktide sihtarvus. Kui tegelik levimus on suurem kui valikut iseloomustav kontroll-levimus, siis on väga tõenäoline, et vaatluse käigus tehakse kindlaks haiguse esinemine.

- b) ambulatoorsel ravil mitteolevad, lamavad, haigestunud üle 30 kuu vanused veised, kes ei suuda ilma kõrvalise abita tõusta ega kõndida; hädatapmisele või tapaeelsele kontrolli saadetud üle 30 kuu vanused veised (hädatapetud loomad);
- c) põllumajandusettevõttes, veo ajal või tapamajas surnuna leitud või tapetud üle 30 kuu vanused veised (lõpnud loomad);
- d) korraliselt tapetud üle 36 kuu vanused veised.

2. Järelevalvestrateegia

- 2.1. Selleks et tagada riigi või piirkonna karja puhul valimi representatiivsus, koostatakse järelevalvestrateegia, mille puhul võetakse arvesse demograafilisi tegureid, nagu tootmise liik ja geograafiline asukoht, ning kultuuriliselt erinevate loomakasvatustavade võimalikku mõju. Kasutatud lähenemisviisi ja eeldused dokumenteeritakse ning dokumente säilitatakse seitse aastat.
- 2.2. BSE järelevalvestrateegia elluviimiseks kasutab riik täiskasvanud veiste populatsiooni vanuselise jaotuse dokumenteeritud või usaldusväärseid hinnangulisi andmeid ning antud riigis või piirkonnas BSE suhtes kontrollitud veiste arvu vanuse ja alampopulatsiooni lõikes.

3. Punktiväärtused ja punktide sihtarv

Järelevalve valimid peavad vastama tabelis 1 kindlaksmääratud punktiväärtuste alusel tabelis 2 kehtestatud punktide sihtarvule. Uurida tuleb kõiki kliiniliste tunnuste kahtlusega loomi, sõltumata kogunenud punktide arvust. Riik koostab valimi neljast alampopulatsioonist vähemalt kolme kohta. Valimite puhul kogunenud punktisumma liidetakse kumulatiivselt seitsme järjestikuse aasta jooksul ning tulemuseks saadakse punktide sihtarv. Kogunenud punktisummat võrreldakse perioodiliselt riigi või piirkonna punktide sihtarvuga.

Tabel 1

Järelevalve punktiväärtused vastavasse alampopulatsiooni ja vanusekategoriasse kuuluvatelt loomadelt võetud proovide puhul

Järelevalve alampopulatsioon			
Korraliselt tapetud loomad ⁽¹⁾	Lõpnud loomad ⁽²⁾	Hädatapetud loomad ⁽³⁾	Kliiniliste tunnuste kahtlusega loomad ⁽⁴⁾
≥ 1 aasta vanused ja < 2 aasta vanused			
0,01	0,2	0,4	N/A
≥ 2 aasta vanused ja < 4 aasta vanused (noorloomad)			
0,1	0,2	0,4	260
≥ 4 aasta vanused ja < 7 aasta vanused (keskmise vanusega loomad)			
0,2	0,9	1,6	750
≥ 7 aasta vanused ja < 9 aasta vanused (vanemad loomad)			
0,1	0,4	0,7	220
≥ 9 aasta vanused (vanaloomad)			
0,0	0,1	0,2	45

⁽¹⁾ Korraliselt tapetud üle 36 kuu vanused loomad.

⁽²⁾ Põllumajandusettevõttes, veo ajal või tapamajas surnult või tapetult leitud üle 30 kuu vanused loomad (lõpnud loomad).

⁽³⁾ Ambulatoorsel ravil mitteolevad, lamavad, haigestunud üle 30 kuu vanused loomad, kes ei suuda ilma kõrvalise abita tõusta ega kõndida; hädatapmisele või tapaeelsele kontrolli saadetud üle 30 kuu vanused loomad (hädatapetud loomad).

⁽⁴⁾ BSE-le vastavate käitumuslike või kliiniliste tunnustega üle 30 kuu vanused loomad (kliiniliste tunnuste kahtlusega loomad).

Tabel 2

Punktide sihtarv riigi või piirkonna täiskasvanud veiste populatsiooni erineva suuruse korral

Riigi või piirkonna punktide sihtarv		
Täiskasvanud veiste arv (24 kuud ja vanemad)	A-tüüpi järelevalve	B-tüüpi järelevalve
≥ 1 000 000	300 000	150 000
800 000 – 1 000 000	240 000	120 000
600 000 – 800 000	180 000	90 000
400 000 – 600 000	120 000	60 000
200 000 – 400 000	60 000	30 000
100 000 – 200 000	30 000	15 000
50 000 – 100 000	15 000	7 500
25 000 – 50 000	7 500	3 750

4. Spetsiifiline sihtrühm

Riigi või piirkonna iga eespool esitatud alampopulatsiooni raames võib riik moodustada sihtrühma veistest, kes on imporditud riikidest või piirkondadest, kus on esinenud BSE juhtumeid, ning veistest, kellele on tõenäoliselt söödetud saastunud sööta, mis pärineb riikidest või piirkondadest, kus on esinenud BSE juhtumeid.

5. BSE järelevalve mudel

Riik võib valida, kas kasutada BSE juhtude esinemise/levimuse kindlakstegemiseks BSE järelevalve mudelit või BSE järelevalve mudelil põhinevat alternatiivmeetodit.

6. Säilitusjärelevalve

Pärast punktide sihtarvu kogunemist ning selleks, et riigi või piirkonna staatust saaks jätkuvalt määratleda kontrollitud või väheolulise BSE riskiga riigi või piirkonnana, võib järelevalve taandada B-tüüpi järelevalveks (tingimusel et kõik teised näitajad on jätkuvalt positiivsed). Kuid selleks, et vastata jätkuvalt käesolevas peatükis kehtestatud nõuetele, peab iga-aastane järelevalve jätkuvalt hõlmama vähemalt kolme neljast ettenähtud alampopulatsioonist. Peale selle tuleb uurida kõiki BSE kliiniliste tunnuste põhjal kahtlustatavaid loomi, sõltumata kogunenud punktisummast. Pärast vajaliku punktide sihtarvu kogunemist ei tohi riigi või piirkonna iga-aastane järelevalve olla väiksem kui seitsmendik kogu B-tüüpi järelevalve punktide sihtarvust.”

2) V lisa asendatakse järgmisega:

„V LISA

MÄÄRATLETUD RISKITEGURIGA MATERJAL**1. Määratletud riskiteguriga materjali määratlus**

Järgmised koed määratakse määratletud riskiteguriga materjaliks juhul, kui need pärinevad kontrollitud või määratlemata BSE riskiga liikmesriigist või kolmandast riigist või ühest nende piirkondadest pärit loomadelt:

a) veiste puhul

i) üle 12 kuu vanuste loomade seljaaju ja kolju, sealhulgas aju ja silmad ning välja arvatud alalõug;

ii) üle 24 kuu vanuste loomade selgroog, välja arvatud sabalülid, kaela-, rinna ja nimmelülide oga- ja ristjätked ning mediaansed ristluuharjad ja ristluutiivad, kuid sealhulgas spinaalganglion, ning

iii) igas vanuses loomade mandlid, soolestik kaksteistsõrmiksoolest kuni pärasooleni ja soolekinnisti;

b) lammaste ja kitsede puhul

i) üle 12 kuu vanuste või igemest väljunud jäävlõikehambaga loomade kolju, sealhulgas aju ja silmad, mandlid ja seljaaju; ning

ii) igas vanuses loomade põrn ja niudesool.

2. Liikmesriikide erandid

Erandina punktist 1 loetakse nimetatud punktis loetletud kudesid, mille päritolumaaks on väheolulise BSE riskiga liikmesriik, jätkuvalt määratletud riskiteguriga materjaliks.

3. Märgistamine ja kõrvaldamine

Määratletud riskiteguriga materjal tuleb märgistada värviga või vajaduse korral kohe kõrvaldamisel teisiti märgistada ning täielikult hävitada vastavalt määruse (EÜ) nr 1774/2002, eriti selle artikli 4 lõike 2 sätetele.

4. Määratletud riskiteguriga materjali kõrvaldamine

4.1. Määratletud riskiteguriga materjal kõrvaldatakse:

a) tapamajades või vajaduse korral teistes loomade tapmiseks ettenähtud kohtades;

b) lihalõikusettevõtetes, kui tegemist on veiste selgrooga;

c) vajaduse korral määruse (EÜ) nr 1774/2002 artiklis 10 osutatud vaheettevõtetes või määruse (EÜ) nr 1774/2002 artikli 23 lõike 2 punkti c alapunktide iv, vi ja vii kohaselt heakskiidetud ja registreeritud kasutajate poolt või kogumiskeskustes.

4.2. Erandina punktist 4.1 on alternatiivse testi kasutamine määratletud riskiteguriga materjali kõrvaldamiseks lubatud järgmistel tingimustel:

a) testid tehakse tapamajades kõikide loomadega, kes vastavad määratletud riskiteguriga materjali kõrvaldamise tingimustele;

b) mitte ühtki toiduks või söödaks ettenähtud veistest, lammastest või kitsedest saadud toodet ei tohi tapamajast välja viia enne, kui pädev asutus on saanud ja heaks kiitnud võimalikel nakatunud tapetud loomadest tehtud testid juhul, kui mõnel neist on BSE kinnituse saanud;

c) alternatiivse testi positiivse tulemuse korral hävitatakse kogu võimalik nakatunud veistelt, lammastelt ja kitsedelt pärit materjal tapamajas vastavalt punktile 3, välja arvatud juhul, kui kõiki nakatunud looma kehaosaid, sealhulgas toornahka, on võimalik identifitseerida ja eraldi hoida.

4.3. Erandina punktist 4.1 võib liikmesriik otsustada lubada:

a) lammaste ja kitsede seljaaju eemaldamist spetsiaalselt selleks volitatud lihalõikusettevõtetes;

b) veiste selgroo eemaldamist rümpadest või rümbaosadest spetsiaalselt selleks volitatud, kontrollitud ja registreeritud lihapoodides;

c) veistelt pea liha lõikamist spetsiaalselt selleks volitatud lihalõikusettevõtetes vastavalt punkti 9 sätetele.

4.4. Käesolevas peatükis kehtestatud eeskirju määratletud riskiteguriga materjali eemaldamise kohta ei kohaldata määruses (EÜ) nr 1774/2002 kindlaksmääratud 1. kategooria materjali korral, mida pädeva asutuse järelevalve all kasutatakse ohustatud või kaitse all olevate raipeoiduliste lindude toitmiseks.

5. Lihamassi käsitlevad meetmed

Olenemata artikli 5 lõikes 2 osutatud individuaalsetest otsustest ning erandina artikli 9 lõikest 3 on kõigis liikmesriikides keelatud veiste, lammaste ja kitsede kondiga liha või kontide kasutamine lihamassi valmistamiseks.

6. Kudede kahjustamist käsitlevad meetmed

Olenemata artikli 5 lõikes 2 osutatud individuaalsetest otsustest ning erandina artikli 8 lõikest 3 on kõigis liikmesriikides seni, kuni need on liigitatud väheolulise BSE riskiga riikide hulka, keelatud inimtoiduks või loomatoiduks ettenähtud veiste, lammaste või kitsede kesknärvisüsteemi kudede kahjustamine koljuõnde viidava pika vardakujulise instrumendiga pärast tuimastamist.

7. Veiselt keelte lõikamine

Inimtoiduks või loomatoiduks ette nähtud igas vanuses veiste keelte lõikamine toimub tapamajas ristlõikega keeleluu keeletipu suunas.

8. Veise pea liha lõikamine

8.1. Üle 12 kuu vanuste veiste pea liha lõikamine toimub tapamajas vastavalt pädeva asutuse poolt tunnustatud kontrollisüsteemile, vältimaks pea liha võimalikku saastumist kesknärvisüsteemi kudedega. Süsteem peab vastama vähemalt järgmistele tingimustele:

- a) lõikamine toimub selleks ettenähtud alas, mis on teistest tapaliini osadest eraldatud;
- b) juhul kui pead eemaldatakse konveierilt või konksude otsast enne pea liha lõikamist, tuleb lauba ava ja koljupõhimiku auk hermeetiliselt sulgeda. Kui ajutüvest võetakse proov BSE suhtes laborikatsete tegemiseks, suletakse koljupõhimiku auk kohe pärast proovi võtmist;
- c) pea liha ei lõigata peadelt juhul, kui silmad on vigastatud või kadunud vahetult enne või pärast tapmist või kui peadel esineb muid kahjustusi, mille tagajärjel võib pea kesknärvisüsteemi kudedega saastuda;
- d) pea liha ei lõigata peadelt, mis pole vastavalt teises taandes sätestatule nõuetekohaselt suletud;
- e) ilma et see piiraks üldisi hügieeninõudeid, tuleb kehtestada spetsiifilised tööjuhised, hoidmaks ära pea liha saastumist lõikamise käigus, seda eriti juhul, kui teises lõigus kirjeldatud sulgur on kadunud või kui tegevuse käigus kahjustatakse silmi;
- f) saastumise vähendamise meetmete nõuetekohase rakendamise kinnitamiseks tuleb kehtestada proovivõtu-
plaan, mis hõlmab vastavat laborikatset kesknärvisüsteemi kudede kindlakstelemiseks.

8.2. Erandina punkti 8.1 nõuetest võib liikmesriik otsustada kohaldada tapamajas veise pea liha lõikamise alternatiivset kontrollisüsteemi, mille tulemusel samuti väheneks pea liha saastumine kesknärvisüsteemi kudedega. Saastumise vähendamise meetmete nõuetekohase rakendamise kinnitamiseks tuleb kehtestada proovivõtu-
plaan, mis hõlmab vastavat laborikatset kesknärvisüsteemi kudede kindlakstelemiseks. Seda erandit kasutavad liikmesriigid on toiduahela ja loomatervishoiu alalise komitee raames kohustatud komisjoni ja teisi liikmesriike teavitama oma kontrollisüsteemist ja proovivõtu tulemustest.

8.3. Punkte 8.1 ja 8.2 ei kohaldata juhul, kui liha lõikamine toimub veise pead konveierilt või konksu otsast eemaldamata.

9. Veise pea liha lõikamine volitatud lihalõikusettevõtetes

Erandina punktist 8 võivad liikmesriigid otsustada lubada veiste pea liha lõikamist selleks spetsiaalselt volitatud lihalõikusettevõtetes kooskõlas järgmistele tingimustega:

- a) lihalõikusettevõttesse viimiseks ettenähtud pead riputatakse ladustamise ja tapamajast lihalõikusettevõttesse veo ajaks raamile;

- b) lauba ava ja koljupõhimiku auk suletakse enne konveierilt või konksu otsast raamile riputamist nõuetekohaselt hermeetilise sulguriga. Kui ajutüvest võetakse proov BSE suhtes laborikatsete tegemiseks, suletakse koljupõhimiku auk kohe pärast proovi võtmist;
- c) vedu selleks spetsiaalselt volitatud lihalõikusettevõtetesse ei toimu juhul, kui pead pole vastavalt punktis b sätestatud nõuetekohaselt suletud, või juhul, kui silmad on vigastatud või kadunud vahetult enne või pärast tapmist või kui peadel esineb muid kahjustusi, mille tagajärjel võib pea kesknärvisüsteemi kudedega saastuda;
- d) saastumise vähendamise meetmete nõuetekohase rakendamise kinnitamiseks tuleb tapamaja jaoks kehtestada proovivõtuplaan, mis hõlmab vastavat laborikatset kesknärvisüsteemi kudede kindlakstegemiseks;
- e) pea liha lõikamine toimub vastavalt pädeva asutuse poolt tunnustatud kontrollisüsteemile, vältimaks pea liha võimalikku saastumist. Süsteem peab hõlmama vähemalt järgmist:
  - i) enne pea liha lõikamise alustamist tuleb kõiki päid saastumise tunnuste või kahjustuste ning nõuetekohase sulgemise suhtes visuaalselt kontrollida;
  - ii) pea liha ei lõigata peadelt, mida pole nõuetekohaselt suletud, või juhul, kui silmad on vigastatud või kadunud vahetult enne või pärast tapmist või kui peadel esineb muid kahjustusi, mille tagajärjel võib pea liha kesknärvisüsteemi kudedega saastuda. Pea liha ei lõigata ka juhul, kui kahtlustatakse pea kokkupuudet ülalnimetatud peadega;
  - iii) ilma et see piiraks üldisi hügieeninõudeid, tuleb kehtestada spetsiifilised tööjuhised, hoidmaks ära pea liha saastumist veo ja lõikamise käigus, seda eriti juhul, kui sulgur on kadunud või kui tegevuse käigus kahjustatakse silmi;
- f) saastumise vähendamise meetmete nõuetekohase rakendamise kinnitamiseks tuleb lihalõikusettevõtete jaoks kehtestada proovivõtuplaan, mis hõlmab vastavat laborikatset kesknärvisüsteemi kudede kindlakstegemiseks.

10. Kaubandus- ja ekspordieeskirjad

- 10.1. Liikmesriigid võivad lubada määratletud riskiteguriga materjali sisaldavate peade või poolitamata rümpade saatmist teise liikmesriiki üksnes juhul, kui see liikmesriik on nõus materjali vastu võtma ning on saatmis- ja veotingimused heaks kiitnud.
- 10.2. Erandina punktist 10.1 võib ilma vastuvõtva riigi eelneva nõusolekuta ühest liikmesriigist teise saata rümpad, poolrümpad või mitte rohkem kui kolmeks lõigatud poolrümpad, samuti veerandrümpad, mis ei sisalda muud määratletud riskiteguriga materjali peale selgroo, sealhulgas spinaalganglion.
- 10.3. Veiste, lammaste või kitsede määratletud riskiteguriga materjali sisaldavate peade ja värske liha ühenduseväline eksport on keelatud.

11. Kontrollid

- 11.1. Käesoleva lisa nõuetekohase rakendamise tagamiseks teostavad liikmesriigid sagedast ametlikku kontrolli ning tagavad saastumisvastaste meetmete rakendamise, seda eriti tapamajades, lihalõikusettevõtetes ja teistes kohtades, kus toimub määratletud riskiteguriga materjali eemaldamine, näiteks lihapoodides ja punkti 4.1 alapunktis c osutatud ettevõtetes.
- 11.2. Liikmesriigid seavad eelkõige sisse süsteemi, millega tagatakse ja kontrollitakse, et määratletud riskiteguriga materjal kasutatakse ja kõrvaldatakse kooskõlas määrusega (EÜ) nr 999/2001 ja määrusega (EÜ) nr 1774/2002.
- 11.3. Kehtestatakse kontrollisüsteem selgroo eemaldamiseks vastavalt punkti 1 alapunktile a. Süsteem peab hõlmama vähemalt järgmisi meetmeid:
  - a) kui selgroo eemaldamine pole vajalik, identifitseeritakse selgroogu sisaldavad veiserümpad või rümbalõiked selgelt nähtava sinise triibu abil määruses (EÜ) nr 1760/2000 kindlaksmääratud määrgisel;

b) täiendav teave selgroo eemaldamist vajavate ja mittevajavate veiserümpade või rümbalõigete arvu kohta näidatakse ära lihapartiiga seotud äridokumendil. Impordi puhul lisatakse täiendav teave vajaduse korral dokumendile, millele viidatakse komisjoni määruse (EÜ) nr 136/2004 (¹) artikli 2 lõikes 1;

c) lihamüügiettevõtted on kohustatud punktis b nimetatud äridokumente säilitama vähemalt ühe aasta jooksul.

(¹) ELT L 21, 28.1.2004, lk 11.”

3) VI lisa asendatakse järgmisega:

„VI LISA

**MÄLETSEJALISTELT PÄRIT MATERJALIST SAADUD VÕI SEDA SISALDAVAD LOOMSED SAADUSED
VASTAVALT ARTIKLI 9 LÕIKELE 1”**

4) VIII lisa muudetakse järgmiselt:

a) A peatükki muudetakse järgmiselt:

i) I osa pealkiri asendatakse järgmisega:

„I. Tingimused, mida kohaldatakse lammaste ja kitsede ning nende sperma ja embrüote puhul”;

ii) II osa asendatakse järgmisega:

„II. Tingimused, mida kohaldatakse veiste puhul

Ühendkuningriik tagab, et tema territooriumil enne 1. augusti 1996 sündinud või kasvatatud veiseid ei lähetata tema territooriumilt teistesse liikmesriikidesse ega kolmandatesse riikidesse.”;

b) C peatükk asendatakse järgmisega:

„C PEATÜKK

Teatavate loomsete saaduste puhul ühendusesiseses kaubanduses kohaldatavad tingimused

A JAGU

Tooted

Järgmiste loomsete saaduste puhul ei kohaldata artikli 16 lõikes 3 osutatud keeldu, tingimusel et need on pärit veistelt, lammastelt või kitsedelt, mille puhul on täidetud B jao järgmised tingimused:

— värske liha;

— hakkliha;

— lihavalmistised;

— lihatooted.

B JAGU

Nõuded

A jaos nimetatud tooted peavad vastama järgmistele nõuetele:

a) veistele, lammastele ja kitsedele, kellelt loomsed saadused pärinevad, ei ole kunagi söödud mäletsejalistelt pärit liha-kondijahu ega kõrneid ning need loomad on läbinud tapaeelse ja tapajärgse kontrolli;

- b) veised, lambad ja kitsed, kellelt loomsed saadused pärinevad, ei ole tuimastatud ega tapetud koljuõõnde süstitud gaasiga ega tapetud vigastamise teel pärast kesknärvisüsteemikudedele tuimastamist koljuõõnde viidava pika vardakujulise instrumendiga;
- c) veistelt, lammastelt ja kitsedelt pärinevad tooted ei ole saadud:
- i) V lisa nimetatud määratletud riskiteguriga materjalist;
  - ii) luude eemaldamise käigus närvi- ja lümfikoest;
  - iii) veiste, lammaste või kitsede kontidest mehhaaniliselt eraldatud lihamassist.”
- 5) IX lisa muudetakse järgmiselt:
- a) A peatükk jäetakse välja;
  - b) B, C ja D peatükk asendatakse järgmisega:

„B PEATÜKK

Veiste import

A JAGU

Import väheolulise BSE riskiga riigist või piirkonnast

Veiste importimise korral väheolulise BSE riskiga riigist või piirkonnast tuleb esitada veterinaartõend, milles tõendatakse, et:

- a) loomad on sündinud ja pidevalt kasvanud riigis või piirkonnas, mis vastavalt määruse (EÜ) nr 999/2001 artikli 5 lõikele 2 on liigitatud väheolulise BSE riskiga riikide või piirkondade hulka;
- b) loomad on identifitseeritud alalise identifitseerimissüsteemi abil, mis võimaldab kindlaks teha nende ema ja päritolukarja, ning loomad ei kuulu II lisa C peatüki I osa punkti 4 alapunkti b alapunktis iv kirjeldatud nakatunud veiste hulka;
- c) antud riigis on esinenud algupäraseid BSE juhtumeid ning loomad on sündinud pärast mäletsejalistelt saadud liha-kondijahu ja kõrnete mäletsejatele söötmise keelu jõustumise kuupäeva või pärast viimast algupärast BSE juhtumit esindava looma sündi, kui see toimus pärast söödakeelu jõustumise kuupäeva.

B JAGU

Import kontrollitud BSE riskiga riigist või piirkonnast

Veiste importimise korral kontrollitud BSE riskiga riigist või piirkonnast tuleb esitada veterinaartõend, milles tõendatakse, et:

- a) riik või piirkond on vastavalt määruse (EÜ) nr 999/2001 artikli 5 lõikele 2 liigitatud kontrollitud BSE riskiga riikide või piirkondade hulka;
- b) loomad on identifitseeritud alalise identifitseerimissüsteemi abil, mis võimaldab kindlaks teha nende ema ja päritolukarja, ning loomad ei kuulu II lisa C peatüki II osa punkti 4 alapunkti b alapunktis iv kirjeldatud nakatunud veiste hulka;
- c) loomad on sündinud pärast mäletsejalistelt saadud liha-kondijahu ja kõrnete mäletsejatele söötmise keelu jõustumise kuupäeva või pärast viimast algupärast BSE juhtumit esindava looma sündi, kui see toimus pärast söödakeelu jõustumise kuupäeva.

C JAGU

Import määratlemata BSE riskiga riigist või piirkonnast

Veiste importimise korral määratlemata BSE riskiga riigist või piirkonnast tuleb esitada veterinaartõend, milles tõendatakse, et:

- a) riiki või piirkonda pole liigitatud määruse (EÜ) nr 999/2001 artikli 5 lõikes 2 toodud kategooriasse või on liigitatud määratlemata BSE riskiga riikide või piirkondade hulka;
- b) loomad on identifitseeritud alalise identifitseerimissüsteemi abil, mis võimaldab kindlaks teha nende ema ja päritolukarja, ning loomad ei kuulu II lisa C peatüki II osa punkti 4 alapunkti b alapunktis iv kirjeldatud nakatunud veiste hulka;
- c) loomad on sündinud vähemalt kaks aastat pärast mäletsejalistelt saadud liha-kondijahu ja kõrnete mäletsejatele söötmise keelu jõustumise kuupäeva või pärast viimast algupärast BSE juhtumit esindava looma sündi, kui see toimus pärast söödakeelu jõustumise kuupäeva.

C PEATÜKK

Veistelt, lammastelt või kitsedelt saadud loomsete saaduste import

A JAGU

Tooted

Järgnevalt loetletud järgmiste veistelt, lammastelt ja kitsedelt saadud loomsete saaduste suhtes, mis on määratletud Euroopa parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 853/2004, (*) kohaldatakse B, C ja D jaos kehtestatud tingimusi sõltuvalt päritoluriigi BSE riski kategooriast:

- värske liha;
- hakkliha ja lihavalmistised;
- lihatooted;
- sulatatud rasvad;
- kõrned ja
- želatiin.

B JAGU

Import väheolulise BSE riskiga riigist või piirkonnast

A jaos osutatud veistelt, lammastelt ja kitsedelt saadud loomsete saaduste importimise korral väheolulise BSE riskiga riigist või piirkonnast tuleb esitada veterinaartõend, milles tõendatakse, et:

- a) riik või piirkond on vastavalt määruse (EÜ) nr 999/2001 artikli 5 lõikele 2 liigitatud väheolulise BSE riskiga riikide või piirkondade hulka;
- b) veised, lambad ja kitsed, kellelt saadused pärinevad, on sündinud, kasvatatud ja tapetud väheolulise BSE riskiga riigis ning on läbinud tapaeelse ja tapajärgse kontrolli;
- c) juhul kui riigis või piirkonnas on esinenud algupäraseid BSE juhtumeid:
  - i) loomad on sündinud pärast mäletsejalistelt saadud liha-kondijahu ja kõrnete mäletsejatele söötmise keelu jõustumise kuupäeva; või

- ii) veistelt, lammastelt ja kitsedelt saadud loomsed saadused ei sisalda ega ole saadud määruse (EÜ) nr 999/2001 V lisas sätestatud määratletud riskiteguriga materjalist ega veiste, lammaste või kitsede kontidest mehhaaniliselt eraldatud lihamassist.

C JAGU

Import kontrollitud BSE riskiga riigist või piirkonnast

1. A jaos osutatud veistelt, lammastelt ja kitsedelt saadud loomsete saaduste importimise korral kontrollitud BSE riskiga riigist või piirkonnast tuleb esitada veterinaartõend, milles tõendatakse, et:
  - a) riik või piirkond on vastavalt määruse (EÜ) nr 999/2001 artikli 5 lõikele 2 liigitatud kontrollitud BSE riskiga riikide või piirkondade hulka;
  - b) veised, lambad ja kitsed, kellelt saadused pärinevad, on läbinud tapaeelse ja tapajärgse kontrolli;
  - c) veised, lambad ja kitsed, kellelt ekspordiks ettenähtud saadused pärinevad, ei ole tuimastatud ega tapetud koljuõõnde süstitud gaasiga ega tapetud vigastamise teel pärast kesknärvisüsteemikude tuimastamist koljuõõnde viidava pika vardakujulise instrumendiga;
  - d) veistelt, lammastelt ja kitsedelt saadud loomsed saadused ei sisalda ega ole saadud määruse (EÜ) nr 999/2001 V lisas sätestatud määratletud riskiteguriga materjalist ega veiste, lammaste või kitsede kontidest mehhaaniliselt eraldatud lihamassist.
2. Erandina punkti 1 alapunktist d võib importida rümpasid, poolrümpasid või mitte rohkem kui kolmeks lõigatud poolrümpasid, samuti veerandrümpasid, mis ei sisalda muud määratletud riskiteguriga materjali peale selgroo, sealhulgas spinaalnglion.
3. Kui selgroo eemaldamine pole vajalik, identifitseeritakse selgroogu sisaldavad veiserümpad või rümbalõiked sinise joone abil määruse (EÜ) nr 1760/2000 kohasel märgisel.
4. Impordi puhul lisatakse teave selgroo eemaldamist vajavate ja mittevajavate veiserümpade või rümbalõigete arvu kohta dokumendile, millele viidatakse määruse (EÜ) nr 136/2004 artikli 2 lõikes 1.

D JAGU

Import määratlemata BSE riskiga riigist või piirkonnast

1. A jaos osutatud veistelt, lammastelt ja kitsedelt saadud loomsete saaduste importimise korral määratlemata BSE riskiga riigist või piirkonnast tuleb esitada veterinaartõend, milles tõendatakse, et:
  - a) veistele, lammastele ja kitsedele, kellelt loomsed saadused pärinevad, ei ole kunagi söödud mäletsejalistelt pärit liha-kondijahu ega kõrneid ning need loomad on läbinud tapaeelse ja tapajärgse kontrolli;
  - b) veised, lambad ja kitsed, kellelt loomsed saadused pärinevad, ei ole tuimastatud ega tapetud koljuõõnde süstitud gaasiga ega tapetud vigastamise teel pärast kesknärvisüsteemikude tuimastamist koljuõõnde viidava pika vardakujulise instrumendiga;
  - c) veistelt, lammastelt ja kitsedelt pärinevad tooted ei ole saadud:
    - i) V lisas loetletud määratletud riskiteguriga materjalist;
    - ii) luude eemaldamise käigus kahjustatud närvi- ja lümfikoest;
    - iii) veiste, lammaste ja kitsede kontidest mehhaaniliselt eraldatud lihamassist.

2. Erandina punkti 1 alapunktist c võib importida rümpasid, poolrümpasid või mitte rohkem kui kolmeks lõigatud poolrümpasid, samuti veerandrümpasid, mis ei sisalda muud määratletud riskiteguriga materjali peale selgroo, sealhulgas spinaalganglion.
3. Kui selgroo eemaldamine pole vajalik, identifitseeritakse selgroogu sisaldavad veiserümbad või rümbalõiked selgelt nähtava sinise joone abil määruse (EÜ) nr 1760/2000 kohasel märgisel.
4. Impordi puhul lisatakse täiendav teave selgroo eemaldamist vajavate ja mittevajavate veiserümpade või rümbalõikete arvu kohta dokumendile, millele viidatakse määruse (EÜ) nr 136/2004 artikli 2 lõikes 1.

D PEATÜKK

Veistelt, lammastelt ja kitsedelt saadud loomsete kõrvalsaaduste ja neist nende töötlemise teel valmistatud toodete import

A JAGU

Loomsed kõrvalsaadused

Käesolevat peatükki kohaldatakse vastavalt määrusele (EÜ) nr 1774/2002 järgmiste veistelt, lammastelt ja kitsedelt saadud loomsete kõrvalsaaduste ja nende töötlemise teel valmistatud toodete suhtes:

- sulatatud rasvad;
- lemmikloomatoit;
- veretooted;
- töödeldud loomsed valgud;
- kondid ja kontidest valmistatud tooted;
- 3. kategooria materjal ja
- želatiin.

B JAGU

A jaos osutatud veistelt, lammastelt ja kitsedelt saadud loomsete kõrvalsaaduste töötlemise teel saadud toodete impordi korral tuleb esitada veterinaartõend, milles tõendatakse, et:

- a) loomne kõrvalsaadus ei sisalda ega ole saadud V lisas sätestatud määratletud riskiteguriga materjalist ega veiste, lammaste või kitsede kontidest mehhaaniliselt eraldatud lihamassist;
  - b) loomi, kellelt selline loomne kõrvalsaadus pärineb, ei ole tuimastatud ega tapetud koljuõõnde süstitud gaasiga ega tapetud vigastamise teel pärast kesknärvisüsteemikudede tuimastamist koljuõõnde viidava pika vardakujulise instrumendiga,
- või
- c) loomne kõrvalsaadus ei ole saadud muust veistelt, lammastelt ja kitsedelt saadud materjalist, kui see, mis on saadud loomadelt, kes on sündinud, kasvatatud ja tapetud riigis või piirkonnas, mis vastavalt määruse (EÜ) nr 999/2001 artikli 5 lõikele 2 on liigitatud väheolulise BSE riskiga riikide või piirkondade hulka, ega sisalda sellist materjali.

(*) ELT L 139, 30.4.2004, lk 55. Parandatud väljaandes ELT L 226, 25.6.2004, lk 22."

c) F peatükk asendatakse järgmisega:

„F PEATÜKK

Tehistingimustes peetavalt ja looduslikelt hirvlastelt saadud loomsete saaduste import

1. Kui Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 853/2004 määratletud tehistingimustes peetavalt hirvlastelt pärinevat värsket liha, hakkliha, lihavalmistisi ja lihatooteid imporditakse ühendusse Kanadast või Ameerika Ühendriikidest, siis peab tervisesertifikaadiga kaasnema tootjamaa pädeva asutuse poolt allkirjastatud deklaratsioon, mille sõnastus on järgmine:

„See toode sisaldab liha või on saadud ainult lihast, välja arvatud rups ja seljaaju, mis pärineb tehistingimustes peetavalt hirvlastelt, keda on uuritud kroonilise kõhnumistõve (CWD) suhtes histopatoloogiliselt, immunohistokeemiliselt või muul pädeva asutuse poolt heakskiidetud diagnostilisel viisil negatiivsete tulemustega ja ei pärine loomadelt, kes tulevad karjast, kus on kinnitatud kroonilise kõhnumistõve esinemine või kus selle esinemist ametlikult kahtlustatakse.”

2. Kui Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 853/2004 määratletud looduslikelt hirvlastelt pärinevat värsket liha, hakkliha, lihavalmistisi ja lihatooteid imporditakse ühendusse Kanadast või Ameerika Ühendriikidest, siis peab tervisesertifikaadiga kaasnema tootjamaa pädeva asutuse poolt allkirjastatud deklaratsioon, mille sõnastus on järgmine:

„See toode sisaldab liha või on saadud ainult lihast, välja arvatud rups ja seljaaju, mis pärineb looduslikelt hirvlastelt, keda on uuritud kroonilise kõhnumistõve (CWD) suhtes histopatoloogiliselt, immunohistokeemiliselt või muul pädeva asutuse poolt heakskiidetud diagnostilisel viisil negatiivsete tulemustega ja ei pärine loomadelt, kes tulevad piirkonnast, kus on kinnitatud kroonilise kõhnumistõve esinemine või kus selle esinemist ametlikult kahtlustatakse.”;

d) G peatükk jäetakse välja.

6) XI lisa jäetakse välja.
